

Ñiic 43

1. Cu Kuoth duèr thuuk duèli Gan lth-rÿl dàñ wäl duäc idi?

-Ci Kuoth Ji A-thir-ya jàk kæ šoo ba thuuk duèli Gan lth-rÿl dàñ wäl bèn pÿc, kä ba kæ jakä kuaanykiæn.

2. Kä kæ kœer kä mää ci Kuoth thuuk duèli Gan lth-rÿl dàñ wäl duäc, kä cu Kuoth thuuk duèli ji Juuda dàñ ræw duäc idi?

-Ci Kuoth ji Bæb-lœen jàk kæ šoo bæ thuuk duèli ji Juuda dàñ ræw bèn pÿc, kæ šoo bi kæn kæ jakä kuaanykiæn.

3. Cu ji Bæb-lœen ræk Jæ-ru-thæ-læm däk idi?

-Ci kæn luak palä cuàth kæ mac.

-Ci kæn Jæ-ru-thæ-læm kæliw wañ.

-Ci kæn pänÿ ëë ca tääth ni ræk thuœer piny kæ bilitdæ.

4. Æ ñu mi ci ji Juuda jæ làt mää ci kæ luny kä Jæ-ru-thæ-læm?

-Cu kæn luak palä nyœek kæ tàth.

-Cu kæn ræk Jæ-ru-thæ-læm nyœek kæ tàth.

-Cu kæn pänÿ Jæ-ru-thæ-læm nyœek kæ tàth.

5. Kä cu ji Juuda tää ci luny rææk kä Jæ-ru-thæ-læm nyœek kæ cäk ciot mi døñ. Kä ciot ëë pay cakæ coel idi?

-Ji Juudh.

6. Kä Juur dàñ ræw tää ci Kuoth kæ jàk kæ šoo ba Ji Juudh wä ciæñ æ jiäk kæ ñaani?

-Kæ Ji Gu-rith kænæ Ji Rom.

7. Kä Ji Rom pal kæn ni ñu?

-Pal kæn ni guääÿni ti ñuan.

-Kä pal kæn ni kuääriæn in diit ni, Thii-thær.

8. Kä Ji Goerä kæ ñaani?

-Ji Goerä kæ booth Ji Juudh ti goearkæ ruaacni Kuœth piny.

9. Kä Ji Pÿ-ræ-thith kæ ñaani?

-Ji Pÿ-ræ-thith kæ booth Ji Juudh ti ñieckæ ni ruaacni Kuœth.

10. Kä Ji Thÿ-du-thith kæ ñaani?

-Ji Thÿ-du-thith kæ næi ti riãñ-riããñ ti yiènkæ ni luak palä Kuœth.

11. Kä Thæ-næ-gœœekni kæ lèèñuni?

-Kæ tiec ti la mät Ji Juudh thin kæ šoo bikæ ruaacni Mu-thæth tëë cæ goer kuæn kä cäät kæn kæ kamnikiaen æ la ñiic.

12. Kæ jæn guàath ëëdan tæ kæ Ji Juudh ti tœt ti ñàth kæ Kuoth?

-Juä. Tæ kæ ti tœt.

-Ci Kuoth gòòk ti ñuan jækä Ji Juudh kæ šoo bikæ wä ruac kæ kæ.

-Kä ram kæl kä gòk tin jœak mi ci Kuothæ jækä Ji Juudh æ Ma-là-ki.

-Ci Ma-là-ki Ji Juudh jioek i /kèn Kuoth kæ pàl ruèèc, kä bæ Kään dhil jæk.

-Kä kæ kœer kä mëë ci Ma-là-ki liu, /kèn Kuoth ruac kæ Ji Juudh kæ run ti 400.

-Kä kæ šoo Ji Juudh ti ñuan /ca Kuoth ñäth, næi ti tœt ræidiaen liip kæn Kään mi bi Kuoth æ jæk.

-Næi dàñ ræw kä Ji Juudh tin liip kæn ni Kään in bi Kuoth æ jæk æ Dhæ-kæ-riæ-yæ kænæ ciekdæ ni Lidh-bæt.

Kuænæ Luk 1:5-6

5-Kæ nin kuàr Ju-dii-ya in diit ni Še-röd cuæ tè kæ kuäär luaak Kuœth mi cœali Dhæ-kæ-riæ-yæ, mi mœ raan pèèk kuàri luaak

Kuoeth Æ-bi-ja; æ mäni ciekdæ ni Lidh-bæt æ raan thuøk duèl Æ-run.

6-Kä kæn dàñ ræw kæ ji cuñni nhiam Kuoeth, tit kæn ñuoet Kuoeth æ /thil myÿny.

-Kä Dhæ-kæ-riæ-yæ æ kuäär luaak Kuoeth, kä kæn dàñ ræw Dhæ-kæ-riæ-yæ kænæ ciekdæ ñäth kæn Kuoth.

-Kä Dhæ-kæ-riæ-yæ kænæ ciekdæ tè kæ kæ riæk malä.

Kuænæ Luk 1:7

7-Kä kæn /thil kæ gaat, kæ šoo Lidh-bæt æ röl; kä kæn dàñ ræw ci kæ doeñ æ lõñ.

-Æn riæk Dhæ-kæ-riæ-yæ kænæ Lidh-bæt æ lèèñu?

-Kæn /thil kæ gaat.

-Kä æ ñu thil kæ gaat œ?

-Kæ šoo Lidh-bæt æ röl.

-Kæ šoo Dhæ-kæ-riæ-yæ kænæ Lidh-bæt ci kæ doeñ kæn dàñræw æ lõñ.

-Kä kæ šoo Dhæ-kæ-riæ-yæ æ bòòth luaak Kuoeth, jæn cæ cu lät luaak Kuoeth kä Jæ-ru-thæ-læm.

Kuænæ Luk 1:8-10

8-Kä mää ci guàath ji pèèk Dhæ-kæ-riæ-yæ cöp cuæ cu lät æ la bòòth palä nhiam Kuoeth,

9-cuœ jæ kuany kæ märmär, cet kæ tàà ciæñä läätä min la lät kæ ni jæ æ booth palä, kä kæ šoo bæ wäl mi goea ñuänydæ wä wañ ræi luaak palä.

10-Kä mää ci guàath in ba waañ ni wäl luaak Kuoeth cöp, cu buœn dölä tää ci bèn kæ pal luaak cuœñ thöö luaak raar.

- Ni cãñ èë ci Dhæ-kæ-ræi-yæ wä Duèèl in Šæl rœ kæ šoo bæ wäl wä wañ nhiam Kuœth, cuæ tè kæ mi cu tuœœk.
- Æ ñu mi ci tuœœk kä Dhæ-kæ-riæ-yæ mää tæ luaak palä?
- Cu Jääk Kuœth nhial päl kä Dhæ-kæ-riæ-yæ.

Kuænæ Luk 1:11-14

11-Kä cu Jääk Kuœth nhial päl kä jæ, kä tæ cuñä pèèk cueec yìikä min la wañkæ wäl mi ñuäny thin.

12-Mää cu Dhæ-kæ-riæ-yæ jæ næn, cuæ jæ tök kæ dual æ lòñ.

13-Cu Jääk nhial æ jìok: “/Cu dual, Dhæ-kæ-riæ-yæ; ca palu liñ ni nhial. Bi ciekdu ni Lidh-bæt ji dàp dhœl, kä bi jæ cœl i Jœœen.

14-Kä bæ la tæth lœaac kænæ goey kä ji, kä bi næi ti ñuan lòckiaen tææth kæ cãñ in ba daap ni jæ.”

-Æ ñu mi ci Jääk nhial æ làr Dhæ-kæ-riæ-yæ mœ?

-Ci Jääk nhial æ làr Dhæ-kæ-riæ-yæ i bi Kuoth ji kàm gat mi dhòl, kä ba ciotdæ cœli Jœœen.

-Æñu mi ci jääk ælat kæ kui gatä min bi Kuoth ækàm Dhæ-kæ-riæ-yæ?

Kuænæ Luk 1:15-17

15-“Bæ la rami diit nhiam KUÀR. Æ jæ /ci kœañ dÿÿni wal math kiæ mi kæc, jæen bæ thiãñ kæ Yiëë in goea in Šæl rœ ni dâpkädæ.

16-Kä bæ Gaat lth-rÿl ti ñuan luœc KUÄÄR ni Kuothdiæn.

17-Kä jæen bæ jâl nhiam KUÀR, Kæ yiëë kænæ buœm Æ-li-ja, kä bæ lòc guàni jakä nhœakæ gaatkiaen kænæ næi tin /thil luth kàm pÿl cuñni kä bæ naath rialikä kæ kui bènä Kuàr.”

-Ci jääk nhial wèè gat Dhæ-kæ-riæ-yæ, ni Jœœen, bæ guàath rialikä kæ šoo bi Kään bèn.

-Ci jääk nhial Kään in bi bèn cœl idi?

-Æ Kuäär.

-Kä Kuäär æ ña?

-Æ Kuoth.

-Ci jääk nhial ælar æn Kään æ bè mœ æ Kuäär, mi la Kuœth puœnydæ.

-Kæ koer kä mæmæ, cu ciek Dhæ-kæ-riæ-yæ ni Lidh-bæt ruet.

Kuænæ Luk 1:24-25

24-Kæ koer kä mæmæ cu ciekdæ ni Lidh-bæt ruet kä cuæ rœ tœw kæ päth dàñ dhieec tëë ci duœth ruetä.

25-Kä cuæ wèè i, "Ci Kuäär mæmæ lät kä šä," Kæ jæn nin titi cuæ goœyde nyuœth kæ šoo bæ buarä wœc nhiam nath."

-Kä kæ guàath mi tè thin, cu Kuoth jääk jækä nyami /thil luum mi cœali Meeri.

Kuænæ Luk 1:26-31

26-Kæ pay in bækæliæn, cu Kuoth jääk nhial ni Gäb-rial jækä Næ-dhæ-ræth, ræi cieñ Gylæli,

27-Ænyami /thil luum mi ca lâr kuèn æwut mi cœali Joethæp, mi la kar De-bid. Kä nyami /thil luum æmæ cœalkæ jæ i Meeri.

28-Kä cu jääk nhial wä kä jæ kä cuæ wèè, "Maalæ, jin nyami ca pœth! Te Kuäär kææel kæ ji."

29-Kä cu Meeri mààr æ lõñ kæ kui rietnikæ kä cuæ gàày kæ kui nèrä mæmæ i dèræ löt ni ñu.

30-Kä cu jääk nhial jæ jiook, "Cu dual, Meeri, ci kœac lœaac Kuoth bèn kä ji.

31-Bi tè kæ gat mi dhœel mi bi dap, kä bi ciotdæ cœel i Yecu."

-Æ ñu mi ci jääk æ lâr Meeri?

-Ci jääk ælâr Meeri i ci Kuoth æmyk kæ šoo bæ Kään in bi bèn dap.

-Ci Kuoth mëë cæ lar kæ šoo bæ Kään jæk pâl rueec?

-Šèth.

-Kä æ ñu ci Kuoth läræ tim kæ šoo bæ Kään jàk œ?

-Kæ šoo Kuoth nhœkæ næi diaal.

-Kæ šoo Kuoth gòràe jæ i bæ næi diaal kån kã duer, kæ lià, kænæ Ciæ-tan.

-Kä æ ñu ci Kuoth Meeri mÿk œ?

-Æn Meeri /ciæ nya A-dœam kænæ Yip nun?

-Juä.

-Æn Meeri /kàn jæ dap ræi duiä cèt kæ næi diaal nun?

-Juä.

-Kä æ ñu cu Kuoth Meeri mÿk œ?

-Kæ šoo Meeri ñäähæ Kuoth.

-Kæ šoo Meeri lìpæ Kuoth kæ šoo bæ Kään jàk.

-Æn ciot gatä Meeri cœal kæ jæ idi?

-Æ Yecu.

-Kä ciot “Yecu” lötæ ni ñu?

-Æn ciot “Yecu” lötæ ni Kään kiæ Luèèl.

-Æ ñu mi ci jääk æ nyœk kæ lär kæ kui gatä Meeri, min la Kään in bi bèn?

Kuænæ Luk 1:32a

32-Kä cu jääk nhial æ lar, “Bæ la rami diit kã ba jæ cœl i Gat Kuœth Nhial in Diit.”

-Ci jääk nhial æ lar i Gat Meeri ba jæ cœl i Gat Kuœth Nhial in Diit.

-Æn jääk nhial lötæ ni ñu kæ šoo ba Gat Meeri coel i Gat Kuœth Nhial in Diit œ?

-Æn Gat Meeri æ Gat Kuœth.

-Kä dè Gat Meeri la Gat Kuœth idi?

-Ci Kuoth bèn dap kæ gat?

-Šèth.

-Tiimi jæ æn šoo Kuoth æ Kæl, kä æ jæn Dioœœk ni Diit?

-Kuoth æ Kuoth min la Guàn, Kuoth min Kään, Kuoth min la Yiëë in Šæl rœ.

-Kuoth min la Guan kænæ Kuoth min la Yiëë in Šæl rœ cikæ Kuoth min la Kään jækä wic muœœen kæ šoo bæ la Gat Kuœth kænæ Gat ran.

-Bi Gat Meeri la Gat Kuœth kænæ Gat ran mi ròn.

-Æ ñu mi ci jääk æ nyœk kæ lär kæ kui Gat Meeri, min mœ Kään in ba jæk?

Kuænæ Luk 1:32b-33

32-Kä cu jääk nhial wèè, “Bi Kuäär ni Kuoth æ kàm kœm guan ni De-bid,

33-kä bæ rœc ræi cieñ Jæ-kœb mäni cäñ kæl; kä /ci kuääræ bi mèt guut.”

-Kä æ ñu ca Kään dap kä kar De-bid œ?

-Kæ šoo ci Kuoth æ lar De-bid i bi Kään la ram kæl kä kar kæ.

-Kä kæ šoo bi Kään la Kuäär kä kar De-bid, bi Kuoth æ jakä Kuäär in diit ræi Gan lth-rÿl mi bi la Kuäär mi diit æmäni cäñ kæl.

-Kä cu Meeri jääk nhial thiec idi?

Kuænæ Luk 1:34

34-“Kä bi mæmæ tuœœk idi,” cu Meeri jâäk nhial thiec, “kæ šoo æ šän nyal?”

-Ci Meeri thiec ni ñu?

-Ci Meeri thiec ni šoo dè mæmæ tuœœk idi kä ñötæ æ la nyal mi /kàn kuæn.

-Kä cu jâäk nhial æ löc idi?

Kuænæ Luk 1:35

35-Kä cu jâäk nhial æ löc, “Bi Yiëë Kuœth bèn kä ji, kä bi buœm Wutä Nhial ji kuœm piny. Kæ šoo min bi dap ba jæ cœli Gat Kuoth Nhial.”

-Kä cu jâäk nhial æ löc idi?

-Ci jâäk nhial æ lar i bi Kuoth mi la Yiëë in Šæl rœ nyuuth mi gäy naath làt, kæ šoo bi Meeri ruet.

-Ba Gat Meeri dap æ la mi /thil mat kæ kuÿ ran mi wut kiæ ciek.

-Kä æ ñu ba Gat Meeri dap æ la mi /thil mat kæ kuÿ ran mi wut kiæ ciek œ?

-Kæ šoo ba jæ dap æ la mi /thil duer A-dœam kænæ Yip.

-Kæ šoo ba jæ cu dap æ la mi /thil mÿÿny mi /thil duer.

-Kä kæ šoo ba Gat Kuœth dap æ la raan mi /thil duer, bæ dhil /thil kæ mat kæ kuÿ ran mi mœ wut kiæ ciek.

-Bi Gat Meeri la kuÿ Kuœth kärœa.

-Kä æ ñu mi ci jâäk nhial æ làr Meeri mœ?

Kuænæ Luk 1:36-37

36-Cu jâäk nhial wèè, “Kä Lidh-bæt min la nyamaarädu bæ tè kæ gat dœñädæ, mœë latkæ i mœ röl tæ kæ päth bækæl ruetä

tämæ.

37-Kæ šoo /thilæ mi dhal Kuoth.”

-Mæmæ æ min ci jääk nhial æ lar:

-Kä kæ šoo /kènæ buœm kä Lidh-bæt, mi dœañ, kä mœ ci kœñ la röl kä /thil gat, kä æn tämæ ci Kuoth æ möc kæ gat mi bæ dap.

-Kä ænoe /cæ bum kæ kui Meeri, mi /thil luum, kæ šoo dèræ tè kæ gat, kæ šoo inœ bä cu Kuothæ cu möc kæ gat.

-Kuoth tæ kæ luàñ kä lätni kä ti diaal.

-/Thilæ mi gääy Kuoth.

-Kä cu Meeri jæ löc idi?

Kuænæ Luk 1:38

38-“Æ šän nya läätä Kuàr,” cu Meeri jæ löc inœ. Æ jæ tè inœ kæ šä cèt kæ mée ci lar.” Kä cu jääk æ bàny piny.

-Kæ šoo Meeri ñääthæ Kuoth, ci Kuoth æ cu myk kæ šoo bæ la man Yecu, min mœ Kään in bi bèn.

-Æn Yecu æ jæn Kään èë ca lar?

-Juä.

-Yecu æ jæn Kään èë ca làr A-dœm kænæ Yip ni kæ nhiam æ Kuoth ræi Kakä Æ-dyyn.

-Yecu æ jæn Kään èë ci Kuoth æ làr Ab-ram, kæ Ai-dhæk, kæ Jæ-kœb, æ mäni næi diaal.